

Тайната на ароматите

Ароматите ни съпътстват навсякъде, свързват ни със спомени, провокират ни към желания, провокират чувство на удоволствие или непоносимост, събуждат емоциите ни, вдъхват настроения.

Текст и снимки:
Драгомира Никова

Докато носят помирихва, мозъкът активира онази част, която контролира чувствата, най-краткото обяснение на нашите светкавични реакции. Това влияние се разширява също и от въздействието на ароматите. Предпочитанията към миризмите зависят от индивидуалния характер и вкус на човека, но парфюмената нотка се пречупва по индивидуален начин върху човешката кожа и съответно това определя различното ѝ въздействие.

Ароматните елементи, съставлящи един парфюм, могат да бъдат цветни, коренови и дървесни, които да съдържат силни субстанции, като за това са необходими големи количества растителна маса за малко количество есенция.

Парфюмът и ароматерапията си имат своя история. Най-древните традиции на обработка на ароматни субстанции и по-

точно отлежаването им в различни масла носят началото си още от древните култури на Египет, Индия и Китай. По време на фараон Хатшепсут, парфюмът изживява своя възход, като ароматната смес е можело да се съставя само от духовните лица, които са имали достъп до балсами, благовония и етерични масла. Най-изтъкнатите дами от висшето египетско общество са носели в косите си малки маслени топчици, с предназначението да се разтапят от горещината през деня и да пренасят дълготрайни благовония. Това изразявало стремежа към хармония, вътрешна и външна красота, един от водещите символи на стария свят.

Древните гърци са използвали ароматни масла за втриване в човешкото тяло; по-късно през Средновековието в Европа са били използвани метални топки с дуп-

ки за разпределяне на сладко миришещи аромати в различните помещения. Същите са били поставяни с цел да стимулират плодovitостта, да въздействат за лечение на някои болести и накрая, не на последно място, за прикриване на лошата хигиена.

Арабите откриват технологията на дестилиране, пренесена в Северна Европа, чрез корабоплаването; едва по-късно около 16-ти век във Франция започва да се развива парфюмената индустрия. Опаковките на тези екстремно тежки миризми ставали все по-екстравагантни. Най-разпространени по онова време били шишенца от позлатен порцелан, с изрисувани ръчно миниатюри, понякога дори рисувани по лична поръчка и с изписване на имена. Другият вариант за опаковка били шишенца от цветен кристал и така почти до 19-ти век.

В днешно време индустрията на парфюми се превръща във финансов гигант заради големия скок на химическата индустрия и това замества първоначалния уникален начин на извличане на естествен материал. Съвременните парфюми произлизат от комбинацията на естествени и синтетични миризми, което предсказва прилагането и разпространението им в огромни количества.

Незаменима съставка на европейската парфюмерийна индустрия е световно известното българско розово масло, един изключително ценен и трудно добиван продукт (произвеждан чрез двойна дестилация). Маслодайната роза е пренесена в България от Индия през Персия, вероятно при походите на Александър Македонски. За нейното отглеждане е необходим умерено-континентален климат и подходяща богата почва. За 1 грам розово масло са необходими 1000 розови листа, за 1 килограм розово масло са необходими 3,5 тона розов цвят, а цената на световния пазар на розово масло е по-висока от тази на златото.

Съставните части на всеки парфюм са три: главна нота, сърцевина и базисна нота. Главната нота въздейства през първите минути най-силно върху кожата,

Снимка: Стефка Николова

сърцевината носи характера на парфюма и пренася цветните нюанси, а базисната нота е миризмата, която носи тежкия аромат и най-дълго остава да въздейства върху кожата.

Една друга тема е ароматерапията. Тя се отнася до науката, изследваща лечебното въздействие на цветните и дървесни аромати върху хората. За съжаление тя остава на заден план в сравнение с парфюмерийната индустрия. При нея се използват етерични масла за втриване в кожата, за ароматни парни бани или за вдишване, което преминава директно в кръвообръщението, от където започва истинската терапия. Лайката въздейства като успокояващо и антибактериално средство, розмаринът подобрява кръвообръщението, лавандулата понижава стреса, ментата се бори с инфекциите, цитрусовите масла са антиоксиданти и освежители. Разбира се, етеричните масла далеч не са лекарства, тяхното влияние е бавно и като въздействие не съвсем директно, но като съпътстващо средство и въздействащо върху психиката ни е неопровержимо.

И така, ароматите се оказват не само носител на удоволствие за обонянието ни, а са способни да мотивират и енергетизират, те са скритият източник на живота. ★

